

קדוה אליל

גליון 79 | ב' תמוז תשע"ה | פרשת קרח

הרבי מליובאוויטש. פולחן אישיות? / הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ)
סיפור מדהים על לוחם לא פשוט / כתבה בעמוד 6
עם הזמן קלטתי / אביתר בנאי עמוד 3

רבע אצל הרבי

לרגל ג' תמוז
 יום הסתלקות
 הרבי מליובאוויטש זצ"ל

תמיד למעלה

הרה"ג יואל כהן
 ה"חוזר" של הרבי

האווירה סביב הרבי הייתה מרוממת. הרבי הקרין רוממות. גישתו הייתה תמיד לעלות למעלה, להתרומם; לא לחטט בדברים הבלתי-רצויים. וכאשר מתרוממים, ממילא נעלמים הדברים השליליים.

פעם קרא לי הרב חדקוב, מזכירו של הרבי, ואמר שהרבי סיפר לו על שיחה שהייתה בינו ובין יהודי שהיה אצלו ב"יחידות", והוסיף, שכדאי להעלות את הדברים על הכתב והוא יגיה זאת. הרב חדקוב קרא לי כדי שאכתוב זאת.

וזה תוכן העניין: היהודי התלונן על כך שבכל תחום בעבודת ה' הוא מרגיש נגיעה אישית ו"פניות". הרבי ענה לו באמצעות משל: כאשר אדם נכנס לעסק שעלול להניב רווח של מיליון דולר, ומלבד רווח זה יהיה לו גם רווח מן הצד ששווה עשרה סנט, ברור שמה שתופס את מוח האדם הוא המיליון דולר, ואילו לעשרה סנט אין כל משמעות בעיניו.

וכך בעבודת ה': כאשר יהודי עושה מצווה, הוא מתקשר עם הקדוש ברוך הוא. "מצווה" מלשון צוותא וחיבור. כשיהודי יתבונן במשמעות ההתחברות של נברא מוגבל עם הבורא הבלתי-מוגבל - אזי כל השטויות לא יתפסו מקום אצלו.

תנועה זו של התרוממות באה לידי ביטוי גם בדברים כלליים. לדוגמה, במצב של סכנה כמו בתקופה שלפני מלחמת ששת הימים, אפשר היה לגזור תענית ולעורר לתשובה, וודאי שזו דרך הכרחית, אבל הרבי הדגיש להוסיף ב"עשה טוב", לרומם את עם ישראל ולחזק את התקשרותו עם הקדוש ברוך הוא דרך מבצע תפילין, אז התחילו להניח תפילין ברחובות. בגשמיות כמו גם ברוחניות, הרבי רצה לא רק לגונן אלא להביא לעם ישראל ישועה גדולה.

מנהיג מייצר מנהיגים

הרב ד"ר יונתן זקס
 רבה של אנגליה לשעבר

המגע הראשון שהיה לי עם הרבי נוצר בשנת תשכ"ח, כאשר עשיתי את שנתי השנייה כסטודנט באוניברסיטת קיימברידג'. באותה שנה הגעתי בקיץ לארה"ב וכל מי שפגשתי אמר לי שאני חייב לפגוש את הרבי. קיבלתי את העצה ונקבעה עבורי פגישה עם הרבי.

בהתחלה, הפגישה התנהלה כפי שציפיתי: שאלתי את הרבי שאלות אינטלקטואליות ופילוסופיות, וגם הוא ענה לי תשובות אינטלקטואליות ופילוסופיות. אבל אז עשה הרבי מה שלא ראיתי אצל אף רב אחר: הוא התחיל לשאול אותי שאלות. "כמה סטודנטים יהודים לומדים בקיימברידג'?" ו"מה אתה עושה כדי לקרב יהודים נוספים?". לא באתי כדי להפוך לשליח, באתי בסך הכול בשביל לשאול כמה שאלות, ופתאום הרבי מתחיל לשאול אותי שאלות...

מתוך מבוכה התחלתי לומר משהו כמו: "במצב בו אני מוצא את עצמי...". אבל לפתע עשה הרבי משהו שכנראה לא היה רגיל מבחינתו. הוא עצר אותי באמצע המשפט, ואמר לי: "אף אחד לא מוצא את עצמו במצב כזה או אחר; אתה הכנסת את עצמך למצב הזה, ואם עשית זאת פירוש הדבר שביכולתך גם להכניס את עצמך למצב אחר!"

הרגע הזה שינה את חיי. הנה אני, "אף אחד" מ"שום מקום", ואחד המנהיגים היהודיים הגדולים בעולם פונה אליי ישירות ומאתגר אותי; לא לקבל את המצב שבו אני נתון אלא לשנות אותו! ייחודו של הרבי לא היה בכך שהיו לו רבבות חסידים. מנהיג טוב יוצר חסידים, אבל מנהיג גדול יוצר מנהיגים. זה מה שהרבי עשה לי, ולעוד אלפים רבים.

רוצה לחלק את קרוב אליך ליד הבית?

צור קשר ונשלח לך 100 עותקים עד
 הבית ללא עלות! info@qarov.org

מי חושב עליהם

הרב יהודה לייב גרונו
 מזכיר הרבי

לפני שנים רבות התקשר אלי מוציא-לאור של אחד העיתונים היהודיים הגדולים בארצות הברית, וביקש להפגש עם הרבי. חלפו מספר שבועות והוא נכנס לאחר חצות הלילה ל"יחידות" שנמשכה שעתיים. כשיצא, היה אחוז התפעלות. שאלתי אותו: "מדוע אתה נרגש כל-כך?"

"אני עיתונאי", הוא ענה לי, "וכשנכנסתי לרבי, חשבתי שהרבי יבקש שאסקר את הפעילות של חב"ד בעולם. אך הוא לא הזכיר זאת ולו במילה. במקום זאת, הוא שאל אותי: "לאן העיתון שלך מגיע?", וענית."

"ומה עם מקומות קטנים יותר?", הוא שאל. "גם אליהם מגיע העיתון. למשל, ישנה עיירה קטנה בטקסס שבה גרות שתי משפחות יהודיות, וגם הן מקבלות את העיתון."

הביט בי הרבי ושאל: "האם אתה יודע את האחריות שלך?"

"כן", עניתי, "לכתוב עיתון".
 "לא!", אמר הרבי. "הקשר של אותן משפחות עם היהדות הוא רק דרך העיתון שלך. אם תכתוב בו יהדות אותנטית, אמיתית, תהיה הכלי שעל-ידו תגיע יהדות אמיתית ליהודי שגר במדבר רוחני. אך אם תכתוב סתם דברים, או חלילה דברים שהם היפך היהדות - אתה תישא באחריות לשתי המשפחות אלו."

אמר לי העיתונאי: "יושבות שתי משפחות בעיירה קטנה בערבות טקסס. מי חושב אודותן? אף אחד. והנה יושב לו הליובאוויטש-רבי בברוקלין, ומוצא יהודי שדרכו הוא משער שיוכל להגיע אליהן - וכל מה שחשוב לו זה לנצל את הפגישה כדי לדאוג ששתי משפחות אלו יקבלו יהדות. אם הייתה אפשרות שהרבי יעורר אותי - הוא אכן עשה זאת!"

ישי ריבו
 ב"גולה", פ"ת | 2.7 | ט"ו תמוז
 יום חמישי | בשעה 21:00
 0722-602040

מצטרפים לרמב"ם היומי ומקבלים כרטיס להופעה!

תפילה מוחרה

דבר מוזר עוד יותר היה בתפילתו של הרבי: הוא התפלל מהר. מספרים שבתקופה שהתפלל בחדרו התפילה היתה ארוכה מאוד. אבל בתפילה עם הציבור הוא התפלל מהר, מהר מדי בשביל שנחשב שזה בשביל שלא להטריח את הציבור. היו מהציבור שפשוט לא הרביקו אותו בקצב שלהם. אז אולי זה קשור למידת ריכוז גבוהה מאוד? אולי לענייני הציבור העצומים שרובצים על כתפו ודוחים אריכות בתפילה? אי אפשר לדעת. אבל בקטע נוסף מגלה לנו הבעל שם טוב שאצל צדיק גדול גם זה יכול להיות אופייני ודווקא כחלק מהדביקות:

פְּעָמִים יְכוֹל לִזְמַר הַתְּפִלָּה בְּמַהֲרָת מְאֹד, מִחֲמַת שְׁבוּעַר בְּלִבּוֹ אֲהַבַת הַשֵּׁם מְאֹד וְהַתְּבוּת יוֹצְאִים מִפִּי בְּעֶצְמָם. (כתר שם טוב פסקא רב).

כל עצמותי

עד שנגיע לדרגה הזו (וכנראה שלא נגיע), אצל אנשים כמונו, התפילה צריכה להיות דווקא לאט לאט, דווקא מתוך התבוננות ודווקא מתוך התלהבות של "כל עצמותי תאמרנה". ובכל דרגה שתהיה חובה לשים לב לנקודה העיקרית בתפילה, שהיא החיבור אל ה'. לא מספיק להתלהב בהתלהבות חיצונית אלא מוכרחים להשקיע בהתלהבות פנימית במוח ובלב, וכפי שאומר הרבי:

התפילה של הרבי

| משה שילת |

לְפַעְמִים יְכוֹל אָדָם לִזְמַר הַתְּפִלָּה בְּאַהֲבָה וְיִרְאָה וְהַתְּלַהּבוֹת גְּדוֹל בְּלִי שׁוֹם תְּנוּעָה, וְיִהְיֶה נִרְאָה לְאָדָם אַחַר שֶׁהוּא אוֹמֵר אוֹתָן הַדְּבָרִים בְּפִשְׁטוּת בְּלִי שׁוֹם דְּבָקוּת. וְזֶה יְכוֹל אָדָם לַעֲשׂוֹת בְּשֶׁהוּא דְבוֹק מְאֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ, אֲזִי יְכוֹל לַעֲבֹד אוֹתוֹ בְּנִשְׁמָה לְבַד בְּאַהֲבָה רַבָּה וְגְדוּלָה. וְזֶה הַעֲבוּדָה הַיָּתֵר יוֹתֵר טוֹבָה וְהוֹלֵכֶת בְּמַהֲרָת יוֹתֵר וּמְדַבְּקֶת יוֹתֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרָךְ מִהַתְּפִלָּה שְׁנִירְאָה בְּחוּץ עַל הָאֵיבָרִים, וְאִין הַקְּלָפָה אַחוּזָה בְּזוֹ הַתְּפִלָּה שְׁפָלוֹ הוּא בְּפִנְיָמִיּוּת. (כתר שם טוב פסקא רלב).

כשהייתי נער ראיתי את הרבי זצ"ל מתפלל. זכיתי. אבל לא הבנתי. בחיים לא ראיתי מישהו שמתפלל כך. הרבי התפלל את כל התפילה כמו שמתפללים שמונה עשרה. העיניים בתוך הסיוד, הייתי אומר - כל הגוף בתוך הסיוד. הכל בשקט, קול שקט ללא עליות וירידות. והגוף, הוא כמעט לא זז. זה יכול להיראות ברגע הראשון כאילו יבש. בהמשך אתה מבין שמדובר כאן בשיא הדבקות בדרגה הנוראה של "ביטול במציאות".

"התלהבות גדולה"

אדם רגיל עולה בסולם של התפילה משלב לשלב, מכוח ההתבוננות צומחות התלהבות, תחינה ותשוקה. אם נתפלל ברצינות ונחשוב על מה שאנחנו אומרים, אין מצב שזה לא יגרום לנו להתנענע. יש חלק בתפילה שכולו השתפכות. יש לחש ויש צעקות. והרבי - דומה כאילו אצלו הכל אותו דבר, מתחילת התפילה ועד סופה אותה עמידה, אותו ריכוז ואותה מידת דביקות. דומה שאצלו מודגש יותר ה"לפני מי אתה עומד" מאשר מה בדיוק אתה אומר. אני מסופק אם מימי הבעל שם טוב ועד ימינו היה צדיק שהתפלל בדרגה שאותה מתאר הבעל שם טוב הקדוש בצורה מופלאה:

"כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרוּנָה" הוּא לֹא רַק בְּנוֹגֵעַ לְאֵבְרֵי הַגּוּף שֶׁיִּתְנַעֲנַע בְּגוּפוֹ, יִסְפֹּק בְּיָדָיו וְיִרְקַע בְּרַגְלָיו, אֲלֵא כָּל חֲלָקֵי הָאָדָם צְרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל, גַּם כָּל חֲלָקֵי הַפֶּה שֶׁבְּרָאשׁ וּבִדְאֵי שֶׁכָּל חֲלָלֵי הַלֵּב

(הרבי מלובביץ' בפגישתו עם האדמו"ר מתולדות אהרן, כ"ו שבט תשכ"א)

הצדיק מגלה לנו

לפני כמה חודשים נקלעתי לויכוח בנושא סיפורי צדיקים. מישהו סיפר סיפור ששמע על צדיקותו של רב גדול. אחד השומעים טען מולו שהסיפור הזה רק מייאש ומדכא: "הרי יש הברל תהומי בין המדרגה שלי בעבודת ה' לבין המדרגה של אותו צדיק; בשביל מה אני צריך לשמוע על צדיקותו? זה רק מחליש אותי בעבודה שלי!"

מה באמת עושה לנו המפגש עם צדיק? מדוע יש כל-כך הרבה ספרים של סיפורי צדיקים? מה אנחנו מחפשים ומה אנחנו מוצאים בהם?

לא אטום, לא גלוי

ב"שער היחוד והאמונה", חלקו השני של ספר התניא, מופיע משפט קצר, שבו הצדיקים מוזכרים כמעט כבררר אגב. המשפט הזה האיר לי באור מיוחד את המשמעות של הצדיקים עבורנו:

"והנה על זה אמרו רבותינו ז"ל 'בתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין, ראה שאין העולם מתקיים - שתף בו מדת רחמים'. דהיינו התגלות אלהות על ידי צדיקים ואותות ומופתים שבתורה."

ה' רצה לברוא את העולם במידת הדין. מידה זו מצמצמת ומסתירה את ה', ומאפשרת לעולם להתקיים בלי להתכלות אל הנוכחות האלוקית בעולם. זאת המידה שגורמת לנו להאמין בעוצמות של הטבע ובחוקיות שבו, היא מחזיקה את העולם חזק, שלא ייעלם ויהפוך לאין. היא הבסיס שעליו העולם עומד, אך יש בה גם פגם, משום שעולם שיש בו רק מידת הדין הוא אטום מדי, מסתיר מדי את ה'. זהו עולם מייאש, שאי-אפשר לפגוש דרכו את ה'. ואם אי-אפשר לפגוש את ה', הרי שהעולם אינו מתקיים.

אם כך, מה הפתרון? מידת הרחמים. מידה זו מגלה את האלוקות של ה', אבל במידה. באופן שנוכל להמשיך ולהתקיים למול הגילויים האלו, ונשמתנו לא תפרח. ומהם אותם גילויים? הניסים והצדיקים.

סיפור על עצמנו

הניסים מלמדים אותנו על האלוקות שבתוך הטבע. כאשר אנחנו נפגשים בנס, אנחנו נחשפים לדגע לרצון ה' המחיה ומקיים את המציאות הטבעית הפשוטה.

וכמו הניסים - גם הצדיקים. במידות הנפלאות שלהם, במסירות הנפש שלהם, בלימוד התורה, באהבת ישראל ובאהבת ה', מתגלה אלינו האלוקות שבאדם, האלוקות הפועמת בקרבנו. כאשר אנחנו שומעים סיפורי צדיקים, אנחנו שומעים סיפור על עצמנו. לא עצמנו שאנחנו מכירים, אלא חלק עצמי ופנימי כל-כך, שאנחנו לא חשופים אליו בשגרת חיינו. הצדיקים באים ומלמדים אותנו על עומק נשמתנו, על קודש הקודשים שבתוכנו.

שבת זו, ג' תמוז, היא יום השנה להסתלקותו של הרבי מליובאוויטש זצ"ל, שהקרושה שלו, האהבה העצומה שלו לה' ולכל יהודי באשר הוא, והתורה הנפלאה שלו השפיעו ומשפיעות על המוני יהודים בכל העולם. יום ההסתלקות של צדיק הוא יום שנשמתו מאירה בו באופן מיוחד. זאת הזרמנות מצוינת ללמוד מתורתיו של הרבי, לשמוע ולהיזכר בסיפורים עליו. לתת לאור שלו להאיר בתוכנו, ולגלות משהו חדש על עצמנו.

ואי-אפשר שלא לסיים בסיפור קצר: פעם, כשנשאל הרבי כיצד הוא לא מתעייף, בגילו המבוגר, לעמוד על הרגליים כמשך שעות ולפגוש את כל אלה שעברו לפניו, השיב: "כשסופרים יהלומים לא מתעייפים, וכל יהודי הוא יהלום".

לתגובות, יצירת קשר והצטרפות לרשימת תפוצה:
info@qarov.org | 054-4530951
לפרטים: 052-4061065
חפשו אותנו בפייסבוק! קרוב אליך
העלון טעון גניזה

עלון שבועי לעבודת השם
בדרך החסידות
ת.ד. 52589 רמת גן
יעיצוב: סטודיו דוסה | www.Dosa.co.il

קרוב אליך

אישי

צילום: אורוד רומנו

פעם הרגשתי שלעבודת ה' שלי אני לא צריך את הסגנון הקונקרטי הזה, והחלק הנפשי יותר של עבודת ה' דיבר אלי. ככל שהשנים עוברות אני מכיר בערך הגדול של ההתייחסות המציאותית

דברים שלמדתי מהרבי

| אביתר בנאי |

את מאורעות העולם ואת דרכו של הבורא ולבקש להבין. רק להאמין בו. לראות את טובו העצום, את הבריאה המופלאה וללמוד ממנה שגם מאורעות חייו וודאי מולייכים אל תכלית של טוב בהשגחה פרטית מאוד. גם אם אני לא רואה עכשיו מהי התכלית של מה שאני עובר, אני אוהב את ה' ומאמין שוודאי כל מה שעובר עלי הוא ברצונו ולטובתי הנצחית.

לבטוח באמת

אין שמחה כשמחמת ההתקשרות בה'. להשליך את כל המניעות המונעות ממני מלעשות טוב. מחשבות רעות, עצלות או עצבות, לא לירא מפני המלעיגים על ההולכים בדרך ה', לקיים את המצוות בשמחה של אהבה והתקשרות בה' ובעמו הקדוש. עוד מעשה של טוב ועוד אחד. מצווה גוררת מצווה. לחזק את ביטחוני בטוב. בטוב שבי. בטובו של ה'.

המאמין בה' לא צריך להחלש ולסכן את אמונתו וקדושתו בגלל שהוא במיעוט, לעת עתה. לראות קדושה בכל אחד. להסביר פנים. לאהוב. ללמוד תורה. לשמור על השבת. על האישה. על הילדים. לבטוח בה'. באמת. לבעור באהבתו. בביטחון, בעזות קדושה, בכהירות, בזריזות ובחן. תודה הרבי. תתפלל עלינו. אנחנו עייפים.

אולי יותר מכל, מה שאני מבקש ללמוד מהרבי זה את העמידה מול העולם השולל והמתנגד בלי טיפה של מבוכה ובלבול. עמידה בוטחת, שלמה ומבוררת, מלאה באהבה, סבלנות ואמונה. העמידה הזו ניכרת במכתבים שענה לאלפים במסירות אין קץ. משתף אתכם בגרידים מתוך מה שלמדתי: העולם הזה, החכם כלי-כך, המסודר בצורה עמוקה ופלאית כלי-כך, מעיד ללא כל ספק על חכם, מסדר, בורא. צריך להיות מטורף כדי לחשוב שכל הבריאה הזו, שאין חקר לחכמתה, נבראה מעצמה וללא בורא ותכלית.

כמו תינוק

לפני שלושת אלפים וחמש מאות שנה עמד עם ישראל למרגלות הר סיני. שש מאות אלף גברים ועוד נשים וזקנים וטף, וקיבלו את התורה מה'. עדות של מליוני אנשים שעברה מדור לדור ללא הפסק, על-אף הפיזור של עמנו על-פני כל הגלובוס. מעמד הר סיני ראוי להיחשב עובדה היסטורית כמו כל עובדה היסטורית, ואף יותר (פעם הרגשתי שלעבודת ה' שלי אני לא צריך את הסגנון הקונקרטי הזה, והחלק הנפשי יותר של עבודת ה' דיבר אלי. ככל שהשנים עוברות אני מכיר בערך הגדול של ההתייחסות המציאותית, השכלית והקונקרטי ביחס להיסטוריה של עמנו המופלא). כשם שילד בן שנתיים לא יכול לקרוא ספר, כך גם האדם לא יכול לקרוא

מיתר ברזל

חדש!

מעבירים בקלות את התשלום על תשתית האינטרנט של בזק לאינטרנט רימון וחוסכים עשרות שקלים בחודש!

ההטבה גם למצטרפים חדשים

אינטרנט רימון
בבית שלנו גולשים חכם,
גם בסלולר

מעבירים עכשיו ומתחילים לחסוך:
1800-222-234
www.rimon.net.il

בכפוף לתנאי התכנית. אינטרנט רימון 2009, ח.פ. 514256437

לקוח רימון?
מגיעה לך
הנחה

של עשרות שקלים בחודש!

בעשור האחרון, מאות אלפים התקרבו מחדש ליהדות.
כל אחד מהווה עולם שלם. לפניכם סיפורו הבלתי רגיל של אחד מהם -
יוסף [שם בדוי], לוחם מצטיין שלמד לקרוא בגיל שלושים -

**נפרש על פני הגלובוס
ומוכיח עד כמה נפלאות הן דרכי ה'!**

פשוט יהודי לא פשוט.

תמונת רבו של הבבא סאלי נשרפה שוב ושוב >> הילד שניצח בגיל שלוש-עשרה את אלוף הארץ בקליעה והפך לחייל ביחידה מובחרת >> פעולות חשאיות ומבצעים מיוחדים ו... נערה ששפכה מים עזרה לו לחזור בתשובה

[דרור ירב]

המטווה הראשון

מאותו הרגע התחלתי להבין שאני לא לכה, שיש לי כוחות מיוחדים לעשות דברים. הפסקתי לפחד, הבנתי מה צריך לעשות וידעתי שהילדים מהשכונה ילכו אחריי. בגיל אחת-עשרה עברתי לפנימייה. שנתיים לאחר מכן הגיעו שוטרים לפעילות חינוכית בפנימייה, שנדע שיש גם דברים טובים במשטרה... הם לקחו אותנו למטווה ואני לקחתי את האקדח של המדריך בלי רשות והתחלתי לירות. הוא צעק עלי, אך לאחר שראה את דף התוצאות התחיל לתחקר אותי: ירית פעם? מאיפה אתה יודע להחזיק נשק? מסתבר שהפגיעות היו מושלמות. אחר כך הוא נתן לי להתחרות מול מישהו אחר וניצחתי אותו בקליעה. מסתבר שהוא היה אלוף הארץ. מאותו יום לקח אותי המדריך תחת חסותו, השתתפתי בפעילויות של המשטרה והתאמנתי בקליעה.

כשהתגייסתי לצבא, רבו עלי כמה יחידות מיוחדות, כל אחת רצתה שאשרת אצלה כצלף. בסופו של דבר הגעתי ליחידה מובחרת מבצעית מאוד, זה היה כמה שנים לפני שהתחילה האינתיפאדה השנייה. כבר כטירון שימשתי צלף מבצעי. השתתפתי בהרבה מבצעים קשים שאי אפשר לדבר עליהם בכלל, לא רק בארץ, תחת

עומס ומתח בלתי רגילים. זה יצר קושי פיזי ונפשי כאחד, ובשלב מסוים הרגשתי שאני מתפרק. הייתי אז באוגדת עזה, הלכתי לרב האוגדה והוא אמר לי שיש לי תפקיד בעולם: למחות את עמלק. לא ידעתי בכלל מי זה עמלק, והוא התחיל לספר לי את כל הסיפור. המשכנו ללמוד ביחד עוד כמה פגישות וזה ממש סידר לי את המוח. התחלתי להאמין במה שאני עושה, שאני עושה את רצון ה' בעולם. נקיפות המצפון נעלמו לי, הרגשתי שאני בסדר וגם הביצועים השתפרו. באותה תקופה סבלתי מדיסלקציה קשה, ולא ידעתי לקרוא ולכתוב כלל, אבל הגוף מחפה על זה - זכיתי לחושים חדים מאוד ולזיכרון מפותח. אני זוכר פרצופים ויכול לזהות אותם מרחוק. עמדנו פעם במחסום, ידענו שיש מחבל מבוקש בכיר שאמור לעבור. הוא התחפש לאישה והחייל במחסום העביר אותו בלי בעיה. הסתכלתי על האישה וימד זיהיתי אותו... נתתי לו קריצה וקראתי בשם שלו. הוא היה המום, נתתי לו מכה עם הקסדה ותפסנו אותו.

פורים בנווה דקלים

שירתתי בצבא שש שנים. השתתפתי במבצעים הכי הזויים. שהיתי פעם בארץ זרה עם צוות במשך כמה חודשים במשימה סודית. כלילות

גדלתי בשכונה טובה בראשון לציון, אך בילדותי ההורים נקלעו למצב כלכלי קשה ונאלצנו לעבור לנתניה. לצערי התגוררנו באחת השכונות הקשות בעיר, ואני מצאתי את עצמי שעות רבות ברחוב, חוטף מכות מהילדים ומחפש מקום משל עצמי. מצאתי את זה בבית הכנסת השכונתי - הייתי מגיע לשם לשיעורי תורה לילדים, להגיד קצת תהילים ולקבל קרמבו וחום אנושי. ההיפך הגמור ממה שהיה מחוצה לו.

פעם אחת הגיע צלם לבית הכנסת וסיפר שהוא נסע לצרפת לצלם תמונה של רבו של הבבא-סאלי, אך בכל פעם נשרף סרט הצילום של התמונה. הוא שאל את הרב בבית הכנסת למה זה קורה. הרב שאל אותו מתי הוא מצלם את התמונות, והצלם הודה בכוחות פנים - ביום שבת. הרב אמר שאם ייסע שוב לצרפת, שיבקש מהתמונה רשות ויצלם אותה ביום חול ויראה שהכל יהיה בסדר. ואכן כך היה - התמונה הבאה, לאחר שביקש רשות ממנה וצילם ביום חול, לא נשרפה. הרב ביקש ממנו כמה עותקים של התמונה, וחילק למתפללי בית הכנסת. זה הכניס בי הרבה אמונה - כשראיתי במו עיני שהעולם לא מתנהל לפי חוקי טבע רגילים. לא ידעתי עוד כמה ניסים אני עומד לראות בחיי... גם אני קיבלתי תמונה, ומאז היא איתי.

ישנו בבתי כנסת שפתחו אנשי הקהילות בחשאיות גמורה במיוחד בשבילנו, בערך עשרים בתי כנסת שונים בכל התקופה. כל הגעה לבית כנסת הייתה בשבילי כמו חנוכה בית מרגשת. לא ידענו להתפלל אבל הקפדנו תמיד להגיד קדיש אחד לפחות.

לאחר מכן השתחררתי מסיבות נפשיות. לא יכולתי עוד להתמודד עם החוויות האלה. התחנתי, אבל הרגשתי ריקנות גדולה כי עכשיו כבר לא מילאתי את התפקיד שלי. בזמן ההתנתקות רצו לגייס אותי למבצע הגירוש. לא רציתי לקחת בו חלק, כי המתיישיבים עזרו לי מאוד ולא רציתי להיות כפוי טובה. זכרתי כיצד באחד מחגי הפורים הם באו לאוגדה ושאלו אם אני רוצה לחוות פורים שלא חוויתי בחיים שלי. חשבתי לעצמי, מה הם כבר יכולים ללמד אותי? "אני מבטיח לך שתתרגש", אמר אחד מהם. אמרתי שגם ככה אין לי מה לעשות פה, והלכתי כי הבטיחו שיהיה יין. נכנסתי לבית הכנסת הגדול של נווה דקלים, שהיה בעל צורה של מגן דוד מבחוץ. קראו שם את מגילת אסתר והתחלתי לחוש התרגשות מיוחדת. זו הייתה פעם ראשונה בחיי ששמעתי קריאת מגילה, ופעם ראשונה שהרגשתי ככה. בסוף הקריאה בכיתי, זאת הרגשה שלא אשכח אותה בחיים - הרגשתי טהור כמו אחרי טבילה במקווה.

אחרי השחרור ביקשו לגייס אותי לאחד משירותי הביטחון. הסכמתי, ומאז יצאתי לעשרות מבצעים בחוץ לארץ. אין כמעט מדינה שלא הייתי בה. לא הזיז לי להיות על מזוודות כי בעצם אף פעם לא היה לי בית.

1 בנובמבר

הנישואין שלי לא הצליחו. היינו זוג כמה שנים,

ולא הצלחנו להביא ילדים. נקלענו להאשמות, התגרשנו, ואני רציתי לשכוח הכל. באותו זמן עברתי בבית חולים באזור השרון כקב"ט. יום אחרי הגירושין, פנתה אלי צעירה שאושפזה לאחר ניתוח מוח. היא ביקשה שאביא לה כוס מים, ואז ראיתי שהיא שופכת את המים שהבאתי לה על הידיים! נפגעתי, אמרתי לה: "למה את שופכת אותם? לא בשביל זה הבאתי לך את המים". היא שאלה: "אתה לא יודע מה זה נטילת ידיים?", עניתי לה שלא. היא התחילה להסביר לי קצת מה זה יהדות. ככה היינו נפגשים כל יום ומדברים קצת, היא הייתה מסבירה לי ועונה לשאלות. אחרי כמה זמן היא שאלה אם אני רוצה לבוא לשבת, וכיון שממילא לא היה לי לאן ללכת נעניתי בשמחה. היא גרה עם המשפחה שלה בשכונת התקווה, שכונה מסורתית עם ריחות ומנגינות של פעם. הרבה בתי כנסת ואוירה קטומה. זה מיד תפס אותי.

כמה ימים לאחר מכן חישבתי לצוות העובדים שלי את המשכורות. היו תחתי כמה אנשי בטחון, ונזכרתי שיש ארבעה חב"דניקים בצוות, אנשים עם משפחות שעבדו קשה כל תקופת החגים. התחלתי להתפלל עליהם, שה' יתן להם שפע וברכה. באותו יום התקשרו אלי מהעירייה, ואמרו שבשל טעות חישובית נשאר בנוסח של חמישים וחמישה אלף ש"ח, אבל הוא לא מיועד לכולם - רק למי שאתה חושב שמגיע לו... הרגשתי שה' שומע תפילה, ואני צינור שלו. חילקתי את הסכום לארבע ונתתי לכל אחד מהם את החלק שלו.

התחלתי ללכת לבית הכנסת. תאמינן או לא, אבל למדתי לקרוא בגיל שלושים כדי שאוכל להתפלל. עד אז הייתי לומד את התפילות בעל פה. זה היה לא קל אבל התחלתי דווקא מקריאת עלוני שבת... עוד לא היה את "קרוב אליך",

לצערי. עברו עוד כמה חודשים, החלטתי לעבור לאזור המרכז. במרכז העיר איכשהו פגשתי כמה דתיים ובעלי תשובה, שאלתי אותם איפה יש בית כנסת באזור? הם שלחו אותי למקום של בעלי תשובה, ונכנסתי לקהילה שלהם. באותה שבת כבר אכלתי בבית של הרב והתחלתי ללמוד גמרא. אחרי פחות מחודש ערכנו הבדלה במרכז העיר, עם שירים וריקודים. שם הכירו לי מישהי, ובלי הרבה התלבטות ידעתי שזו אשתי. היום ברוך ה' א'נחנו נשואים ויש לנו ילד.

אתה שואל מה משמח אותי? מאז שגיליתי את הגמרא של שוטנשטיין החיים שלי התהפכו... לטובה כמוכן!

תמונת רבו של הבבא סאלי. סרט הציילום נשרף שוב ושוב עד שביקשו ממנו רשות

ישיבת "נחת רוח" מושב תפרח

נפתחה ההרשמה לשיעור א' תשע"ו

אם אתה בוגר ישיבה קטנה ותיכונתי, המחפש מקום של עמל תורה ודיבוק חברים, מתוך קשר עמוק לרב המדריך בעבודת ה', אהבת ישראל על מגוון זרמים, לימוד חסידות ותיקון המידות, בסביבה כפרית פורחת - מקומך איתנו!

תוכנית: תפילות בשמחה, לימוד גמרא בעיון עמוק וייחודי, גמרא בקיאות ביסודיות, לימודי הלכה מסודרים, שבתות ומועדים באוירת קדושה והתרוממות, ושיעורי חסידות הנוגעים לחיים ולנפש.

מתאים לך? הירשם בהקדם לשבוע ישיבה בשבוע פרשת בלק, י"א תמוז - י"ז תמוז.

050-4141-442 | 054-7614-534 חן

בסיוע תאגיד דשמיא
הרבי מליובאוויטש:
"חוב קדוש מוטל עליהם להתחיל להתבונן בזה, להשלים את ידיעותיהם, וללמוד כיצד יוכלו להשתמש בטיפול באמצעות מדיטציה" (מדיטציה בשדה - על הוויכוחים בראשית דבש, י"ב תמוז תש"ס)

נפתחה הרשמה לשנת תשע"ו לקבוצה ראשונה מסוגה בישראל, להעמקה בחויה, לימוד והתבוננות בתחומי המדיטציה במסלול שנתי, עם מוטיבים בעלי ותק ברוח יהודית חסידית

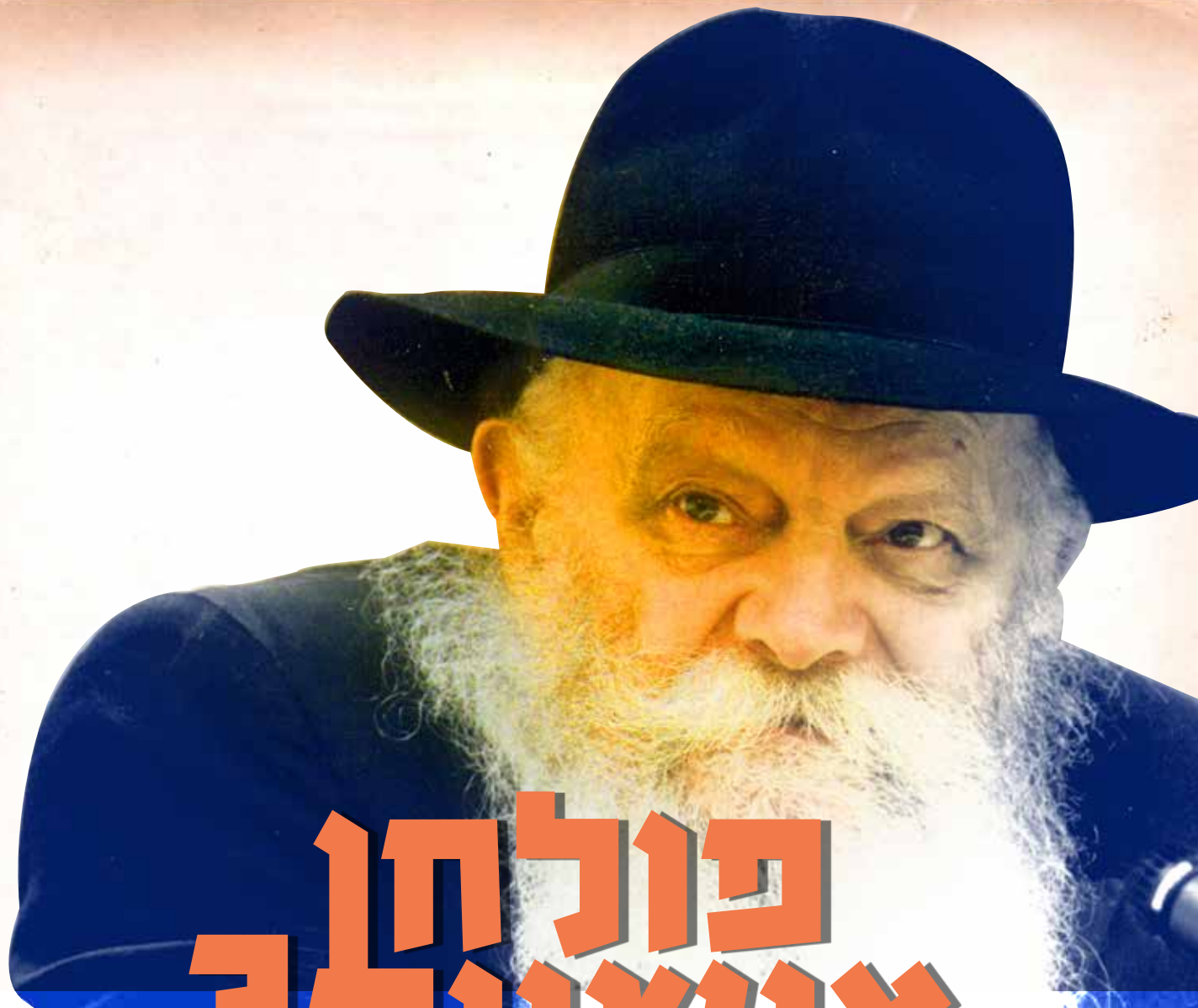
אפשרות הכשרה להדרכה והוראה בעתיד
הפרדה מלאה • פתוח גם לזוגות נשואים בלי ילדים
תזונה בריאה מעולה
לבוגרי ישיבות - הנחה לקורס "מקור חכמה"

מקור חכמה
מסע של שינוי

שיעור בימים א' עד ח - כ"ה תמוז עד א' אב תשע"ה (17-12 יולי)
למעוניינים - אפשרות להמשיך עד יום ג' - ה' אב (21 יולי)

בישוב חשמונאים
הקורס מיועד לגברים

לפרטים נוספים על הקורס, הסכמות והמלצות רבנים:
www.jewishshv.org
שאלות והרשמה: 052-7174162

פולחן אישיות?

הרבי הוקיר את חמיו, רבי יוסף יצחק, ודיבר עליו לאורך השנים, עד לשיחותיו האחרונות ממש, בכבוד עצום ובהערצה גלויה. אולי בעקבותיו, חשו חסידיו של הרבי שראוי להם לנהוג כפי שהרבי עצמו נוהג, ומיקדו את הערצתם ואת אהבתם הגדולה - אל הרבי.

ואולם, את היחס שהרבי הרגיש בקלות וביטא בפומבי כלפי הרבי שלו, לא היה קל עבורו לקבל מן החסידים; האופי שלו ואהבתו לפרטיות הקשו עליו לספוג פולחן אישיות שכזה. חלק מהחסידים לא הסתפקו בהערצה בלבד אלא הרחיקו לכת וחיכו את התנהגותו, שומרים ומתעדים כל צעד שלו. הרבי לא הרגיש בנוח עם ההערצה הזו ודחה מכל וכל ביטויים מופרזים של סגידה. ולמרות כל זאת, הבין הרבי שהתרבות המודרנית דורשת דמות מרכזית שתגלם את הפילוסופיה של התנועה ודרכיה.

ההערצה לרבי הנהוגה בחב"ד נדירה גם בקרב תנועות חסידיות. לאלפים שהתקרבו לחב"ד, היה הרבי לא פחות מדמות אב

אף אחד לא יכול להתעלם מדמותו של הרבי מליובאוויטש, מנהיג שהקרין והשפיע על העולם היהודי כולו בדור האחרון // האם הרבי יצר, נכנע או סלד מההערצה העצומה שהפכה את אט לפולחן אישיות? // אמירות מפתיעות בנושא מופיעות בספר **My Rebbe** שכתב הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ). **קטע מתוכו בתרגום בלעדי ל'קרוב אליך'. מוגש לרגל יום ההילולא שחל בג' בתמוז.**

התולדות

7

6

קרוב אליך

אותם מלהגיע לזה".

הרבי דרש לשים קץ לביטויים מופרזים של הערצה. לנוכח אותם חסידים שנהגו להביט בו ולעקוב אחר כל צעד מצעדיו בשעת התפילה, אמר הרבי בהתוועדות:

"במקום להתפלל מתוך הסיודור ולחשוב אודות הקדוש ברוך הוא, נעמדים להסתכל על בשר ודם... מפעם לפעם ניסיתי להעיף מבט כדי לרמז שהנהגה זו היא היפך הרצון... לא רק שלא לרצון, אלא אדרבה: היפך הרצון! וגם זה - ללא הועיל! הנהגה זו היא היפך הרצון אפילו כאשר לא מדובר אודות זמן התפילה... מהו פשר ביטול הזמן לעמוד ככול עץ ולהסתכל על בשר ודם אם הוא הולך לימין או באמצע, אם הוא עושה תנועה בידו הימנית וכיוצא בזה...".

הרבי גינה את הסגידה המופרזת, אך נאות, בחוסר רצון, לכך שדמותו היא מוקד התנועה ולבה. הדבר עמד בניגוד דרמטי לחיים של לפני היותו רבי. באותן שנים הוא היה נחרץ ונקט את כל האמצעים שברשותו להסתיר את עצמו, להישאר מאחורי הקלעים ולא לבלוט. בקבלת הנהגה של החסידות, הוא אפשר לאישיות שלו להיות נוכחת וגלויה יותר, לבה של תנועת חב"ד.

אני מאמין שהרבי הבחין כי התרחש שינוי משמעותי בעולם כולו - בקרב יהודים ושאנים. הוא ראה שאנשים בתרבות המערבית המודרנית אינם מוכנים עוד להקדיש את חייהם להשקפות עולם ורעיונות נשגבים, כפי שעשו בעבר בתקופת המרקסיזם ואידיאולוגיות נוספות. התרבות הפכה חומרנית.

הרבי הסביר לי פעם כי אנשים רבים אינם מסוגלים להתחייב ולקשור עצמם למטרה המבוססת רק על חשיבה סיסטמטית ומסקנות הגיוניות. המגמה העכשווית הייתה, להתחבר לסמלים שאינם מופשטים, אלא מוחשיים ופונים אל הרגש. הרבי הבין שהסגידה ההולכת וגוברת לידוענים כמו גם כוחם העולה של מותגים, מאפיינת חלק גדול של החברה, חוצה מגזרים ומעמדות.

אני משער שהרבי האמין שיוכל להנהיג את ההולכים בעקבותיו אל עקרונות הסיודור שלו. זוהי, לדעתי, הסיבה שהרבי הרשה לעצמו להפוך לסמל, דמות מוחשית הפונה אל לבות האנשים.

ההיסטוריה הוכיחה שהשערתו של הרבי והגישה שלו היו נכונות, מדויקות ויעילות. האסטרטגיה עבדה - והיא ממשיכה לעבוד, מניעה את השליחות של הרבי, גם לאחר הסתלקותו. הן החסידים והן אלה שהתקרבו מחוצה לתנועה התחילו ביצירת קשר רגשי אל הרבי. הקשר הרגשי הראשוני הזה, הוביל לקשר עמוק ויציב של מחויבות רוחנית לדרכו של הרבי ולשליחות חייו.

המקורות מלמדים אותנו שרק אלה שבאמת אינם רודפים אחרי הכבוד, אלה שאין להם כל רצון ותשוקה אליו, הם אלה שהכבוד מגיע להם. רק מי שבאמת אינו מעוניין בכבוד לעצמו יכול להתמודד עם הכבוד והשלכותיו, מבלי להיפגע נפשית. **נמי שבאופן עקרוני ופנימי נליכך סלד מכבוד ותשומת לב ציבורית, היה הרבי האיש הנכון לשאת בנטל הערצה והכבוד.**

והקשר הראשון ליהדות. הם - רחשו הערצה עצומה לרבי, אך הדבר נכון גם ביחס לחסידים ותיקים, מן הדמויות המרכזיות והבולטות שבחסידות. ביטויים כדוגמת "שנזכה לקיים את רצונו של הרבי", נפוצים למדי בקרב החסידים, גם הקשישים שבהם. תמונתו של הרבי מתנוססת ברחבי בתי החסידים, ומכתביו וכתבי ידו נחשבים קדושים.

בזמננו, כוכבי קולנוע וזמרים זוכים להערצה וסגידה. במאות השמונה-עשרה והתשע-עשרה היו אלה אנשים משכמים ומעלה שנחשבו גאונים, והאישיות שלהם עיצבה והגדירה תקופה שלמה. וולטר וגתה הם אולי הדוגמה הטובה ביותר לדמויות שכאלה.

ההערכה העצומה, עד כדי הערצה למנהיגים רוחניים - הערצה, אם כי לא חיקוי - יש לה שורשים עמוקים בתורת החסידות, בהיסטוריה היהודית ובהיסטוריה כולה. התנועה החסידית בנויה ומבוססת על מנהיגותו של אדם אחד בקבוצה.

הרעיון עצמו הוא עתיק יומין. אפשר למצוא אותו במקורות ההלכה, והוא מבוסס על הכתוב - "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". במשנה נמצא הביטוי המהדהד - "ומורא רבך כמורא שמים", ודפי התלמוד מלאים בהשלכות המעשיות של יחס כזה.

תורת החסידות נאמנה לרעיונות אלה. רבים מספרי היסוד של החסידות מרוממים את דמותו של הרבי, הצדיק. בכתבי החסידות הכללית, דמותו של הצדיק, הרבי, נוכחת כל העת.

דווקא בכתבי תורת חסידות חב"ד, יש הרבה פחות דגש על דמותו של הרבי. שלא כמו בחסידויות אחרות, בחב"ד דבק בעיקרון שעל כל חסיד מוטלת החובה לבצע את עבודתו; הרבי יכול לסייע לו, אבל אתה הוא שצריך להתייגע בכוחות עצמך. מכל מקום, החסידים מאמינים שהרבי הוא הערוץ למסרים אלוקיים, המעביר את "דברי אלוקים חיים", ודמותו עומדת במרכזי חי החסיד.

עם הזמן, נראה היה שתנועת חב"ד מבוססת על דבר אחד ואין בלתו - הרבי. פעמים רבות נשאלתי מדוע חב"ד איננה "מייצרת" עוד דמויות ציבוריות. התשובה האפשרית היא - שכשהשמש זורחת, הכוכבים אינם נראים. כשהרבי נוכח - נדמה היה שאין עוד מקום לאיש. הזמן והרגש של האנשים הוקדש להתקשרות אליו, כשכל השיקולים האחרים מונחים הצדה. נדמה כי חב"ד חדלה להיות תנועה המובלת בידי רבי, והפכה תנועה שכל כולה - הרבי.

שנים לאחר הסתלקותו של הרבי, כמה מהחסידים עדיין מחקים את התנהגותו הפרטית של הרבי באדיקות: איזה כובע חבש, ההגייה שהשתמש בה, כתב היד שלו ועוד.

אני מאמין שהרבי היה מודע, בהדרגה, להתפתחותה של התופעה. הוא לא יצר את פולחן האישיות, אך גם לא יכול היה לעצור אותו חד משמעית. בריאיון משנת תשל"ב, אמר הרבי לכתב ה'ניו יורק טיימס': "מכיוון שאני איני צדיק, מעולם לא נתתי להם סיבה לפולחן אישיות, ואני עושה את כל מה שביכולתי להניא

חיי עולם - שיחות על פרשת השבוע

הרב עדין אבן-ישראל (שטיינזלץ) | הוצאת מגיד

נכדו של רש"י, הרשב"ם, סיפר כי סבו אמר שאילו היה בכוחו, היה חוזר וכותב את פירושו על התורה לפי "הפשטות המתחדשים בכל יום".

ספרי פרשת שבוע נמצאים למכביר במידה רבה משום שללימוד התורה פנים לאין מספר. אך ישנה סיבה נוספת לפופולריות של ספרי פרשת שבוע - ה"פשטות" הללו "מתחדשים" גם משום שאנו מתחדשים בכל יום.

חיי עולם הוא פרשנות פרטית ואישית של הרב שטיינזלץ על הפרשה. הספר כתוב בצורה קולחת ונעימה ומציע לקורה את הפשט שהתחדש לרב שטיינזלץ הן במישור הפרשני והן במישור הפנימי והרעיוני.

שו"ת הרב יהושע שפירא ראש ישיבת רמת גן

נשים בשאלה

יש לך שאלה בלתי ברורה?
054-4530951 / 054

למה ה' לא עשה שתמיד נהיה שמחים?

בריאת האדם עצמאי ואוטונומי כדי שיעמול ויקנה בעצמו את הטוב על-ידי בחירתו, היא באמת עצה מופלאה שלעתים קשה לנו להבין אותה. אולם אנחנו מוצאים כדוגמתה גם בעולם הזה. וכי יש אב שמעדיף להמשיך להוליך את בנו יד ביד לעולם?

כמה שמחה יש להורים כשהבן עושה את צעדיו הראשונים, אף-על-פי שהוא נופל לא מעט, מפני שעל-ידי כך הוא קונה את יכולת ההליכה בעצמו. כך הקדוש ברוך הוא נתן לנו עולם שיש בו מגוון אפשרויות, והדריך אותנו להיות בשמחה תמיד מתוך הבחירה שלנו, מתוך אוטונומיה ועצמאות שלנו, מתוך שנלמד ללכת בדרך הטובה על רגלינו שלנו ולא רק כמקבלי מתנה שאיננו שותפים לה.

מה אמור להיות היחס שלנו ללימודי חול?

הרמב"ם כינה את לימודי החול "רקחות וטבחות". המלכה עסוקה בעניינים נעלים, ואת המלאכות הפשוטות היא מותירה לרוקחות ולטבחות.

התורה האלוקית עוסקת בעניינים שלמעלה מגדרי העולם הזה. היא אינה מלמדת פיסיקה, טכנולוגיה או פסיכולוגיה. היא מעל כל אלה, מלמדת את דרכי ההנהגה האלוקית ואת המצוות ששכרן רב כלי-כך עד שאין הוא יכול להצטמצם בגדרי העולם הזה. "שכר מצוה בהאי עלמא - ליכא (בזה העולם - אין)".

כשיודעים את מקום הגבירה, ולטובתה ולמענה מפארות אותה המשרתות, לא רק שאין בזה זלזול בכבודה אלא אדרבה, זו התרחבות והתפשטות של טיבה והדרה. אולם אם משווים את המלכה לנערותיה, או חלילה שוכחים את מעלתה ומתייחסים לרוקחות ולטבחות כאל עיקר, אזי הכל מאבד מערכו.

מה זה אמור להיות תמים עם ה' אלוקיך?

"תמים" פירושו שלם. שלם פירושו הפשוט והעיקרי הוא שלא לעבוד את ה' בלב ולב, לא לשתף עניין נוסף או אפילו סיג קל בעבודתו, אלא להיות שלמים בכל אישיותנו בדבקות בו.

רבותינו הוסיפו פירושים נוספים: על יעקב נאמר שהיה איש תם, כלומר שאינו חריף לרמות ולהתנהל במניפולציות ואסטרטגיות מסובכות, אלא ישר שפיו וליבו שווים. על כך הוסיפו חז"ל ואמרו "לא תחקור אחר העתידות". הרצון לחזות את העתיד כדי לנסות לשלוט בכל, הוא חזרה על אותו חטא קדמון "והייתם כאלוקים"; אותו רצון להיות בעצמי שולט בשמיים ובארץ.

"תמים תהיה עם ה' אלוקיך" - לך אחריו בתמימות, האמן בהנהגתו ולך אחריה. אל תנסה לנהל את העולם במקומו.

לדעת לנצל את ההזדמנות

ההדשמה למבחן לב לדעת חדש אב עד יום ראשון ד תמוז

הזדרז להירשם אצל הנציג בישיבה או בכולל

הזדרזו לפני עליית מס רכישה ב-1.7 (למנינים) משקיע חכם קונה עכשיו!

רק הסתיים שיווק שלבים א' וב' וכבר מתחיל שיווק שלב ג'

דירת 4 חדר החל מ-

₪970,000

דירת 3 חדר החל מ-

₪870,000

קהילה דתית וחמה

בנייני בוטיק (12 דירות בבניין)

קהל צעיר ואיכותי

בניינים מותאמים לציבור הדתי (מעלית שבת, מרפסת סוכה וכו')

בואו לקחת חלק בקהילה צעירה ואיכותית בפרדס חנה

www.bemuna.co.il | 1-700-500-555

